

A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL•LECTIU

L'arribada del turisme a Cambrils (1950-1962) - II

Què és?

Una fotografia del personal (propietaris i treballadors) que treballava a la Fonda Montserrat.

De quan és?

Segons el calendari que es veu a la paret, estiu de 1960.

Per què es va fer?

Probablement, per tenir un record del conjunt de treballadors, tant amb finalitats personals de cadascun d'ells com per documentar la història de la fonda.

Qui la va fer?

La fotografia no porta cap indicació del seu autor.

On es va fer?

A la Fonda Montserrat, que des de la seva creació l'any 1956 estava ubicada al carrer de la Verge del Camí, per on passava la carretera general. Més endavant, quan la carretera es va treure del Nucli Antic, es va traslladar a l'actual ubicació, davant de l'ermita (cap a 1964).

De què ens parla?

- Dels establiments de restauració i allotjament que es van crear durant els primers anys de l'arribada del turisme com a resposta a la nova demanda.
- Del gran volum de persones que treballaven en aquests establiments i feien possible el seu funcionament.
- Del fet que aquests establiments van ser una nova font d'ocupació laboral per a la població cambrilenca (inclosos els nouvinguts), especialment les dones.

On es troba?

L'original (positiu en paper) pertany a Maria Teresa Alonso Rillo.

L'Arxiu Municipal de Cambrils en conserva una reproducció amb la següent signatura: AMCAM. Cedida per Maria Teresa Rillo Montserrat. Núm. Reg. 9547-07



Què és?

Una fotografia d'algunes de les treballadores del restaurant Gatell.

De quan és?

Cap a 1960.

Per què es va fer?

Probablement, per tenir un record del conjunt de treballadors.

Qui la va fer?

La fotografia no porta cap indicació del seu autor.

On es va fer?

A la cuina del restaurant, tal com es pot veure pels objectes que hi ha als prestatges del fons.

De què ens parla?

- De l'establiment de restauració més antic que existia al barri de la Platja de Cambrils quan va començar l'esclat turístic.
- Del gran nombre de persones (sobretot noies, com es veu a la imatge) que treballaven en aquest restaurant, especialment els diumenges i dies festius en què tenien molts clients.
- De l'important paper que els restaurants van tenir en l'atracció de turistes cap a Cambrils durant els primers anys.

On es troba?

L'original (positiu en paper) pertany a Esperança Casas Llambrich.

L'Arxiu Municipal de Cambrils en conserva una reproducció amb la següent signatura: AMCAM. Cedida per Esperança Casas Llambrich. Núm. Reg. 10245-01-02



Què és?

Una postal commemorativa que reproduïx una fotografia de la façana marítima de Cambrils.

De quan és?

2007.

Qui la va editar i amb quin motiu?

El restaurant, per tal de commemorar el 50è aniversari de la seva obertura.

Què es veu a la imatge?

El restaurant Miramar i la seva terrassa, abans que s'aixequessin els pisos superiors i es convertís en residència.

A llevant, la torre del Port. A ponent, el restaurant Gatell i la seva terrassa.

De què ens parla?

- De l'obertura de nous restaurants al barri de la Platja a finals de la dècada de 1950, davant l'augment de la demanda turística.
- De la ubicació d'aquests primers restaurants a primera línia de costa, davant del Port, el qual va esdevenir un punt d'atracció i d'oci.
- De la generalització de les terrasses en el paisatge urbà, ja des d'aquell moment.
- De l'ús de la torre del Port com a element emblemàtic de Cambrils.

On es troba?

L'original (positiu en paper) pertany a Irene Colom Gené.

L'Arxiu Municipal de Cambrils en conserva una reproducció amb la següent signatura: AMCAM. Cedida per Irene Colom Gené.

Núm. Reg. 9542-8-23



Què és?

Un anunci de l'antic restaurant Rovira, que estava ubicat al passeig Miramar.

Quan es va publicar?

Al número de *Revista Cambrils* del mes d'agost de 1960, que estava dedicat plenament al turisme.

Quin element de reclam utilitza el restaurant en aquest anunci?

La cuina del peix de qualitat.

De què ens parla?

- Dels primers establiments que van passar de bars a restaurants, davant de la nova demanda turística. El bar Rovira, obert l'any 1951 a la ubicació d'un bar anterior, va fer la transformació en restaurant l'any 1957.
- De la ubicació d'aquests primers restaurants a primera línia de costa, davant del Port, el qual va esdevenir un punt d'atracció i d'oci.
- De la generalització de les terrasses en el paisatge urbà, ja des d'aquell moment.
- De l'escàs nombre d'aparells telefònics que existien en aquells moments.
- De l'ús de la gastronomia de qualitat, basada en els productes locals, com a element d'atracció turística de Cambrils.

On es troba?

Revista Cambrils (agost de 1960), núm. 83, p. 9



Què és?

Una fotografia de dues turistes que participen en el trasllat de les paneres de peix des del moll fins al Pòsit.

De quan és?

Cap a 1960.

Qui són les dues turistes?

Dues dones alemanyes anomenades Gertrud i Ilonca.

Qui va fer la fotografia?

Probablement, un home alemany anomenat Karlheim.

Quina trajectòria va seguir aquesta fotografia?

Aquesta família alemanya, que passava part de les seves vacances a Cambrils, allotjada a casa de la família Noio, va fer un seguit de fotografies durant la seva estada a Cambrils i en altres indrets com París i Casablanca.

En tornar a Alemanya, van formar un àlbum amb les còpies d'aquestes fotografies i el van enviar a la família que els havia donat allotjament a Cambrils.

De què ens parla?

- De la presència de turistes alemanys (a més d'altres nacionalitats com francesos, luxemburguesos, belgues o austríacs) a Cambrils a la dècada de 1950.
- Del lloguer de cases particulars cambrilenques (íntegrament o compartint espais amb la família propietària) als turistes que volien passar aquí les seves vacances.
- De la pesca com a element d'atracció per als turistes, especialment moments concrets com l'arribada de les barques i la descàrrega i trasllat del peix. Ho mostren les dues noies que hi participen, però també els dos turistes que s'ho miren, darrera d'elles.

On es troba?

L'original (positiu en paper) pertany a Maria Josep Font Pijoan i es conserva dins de l'*Àlbum de Karlheinz, Gertrud i Ilonca*.

L'Arxiu Municipal de Cambrils en conserva una reproducció amb la següent signatura: AMCAM. Cedida per Maria Josep Font Pijoan. Núm. Reg. 9555-07-21



Què és?

Una fotografia de l'edifici de la Residència Cambrils durant la seva construcció i un anunci de la residència ja en funcionament.

De quan són?

La fotografia, cap a 1957. L'anunci, agost de 1960.

Qui és l'autor de la fotografia?

L'estudi fotogràfic Ortoneda Vernet.

Per què la va fer?

Dins de la seva tasca de documentació de les transformacions urbanístiques i socials que estava experimentant Cambrils.

De què ens parlen?

- De la creixent arribada de turistes, que generava més demanda d'allotjaments. La residència va ser impulsada el 1957 per un emprenedor de Saragossa. S'ubicava a la cantonada entre el carrer Ramon Llull i el carrer Pau Casals. Actualment l'edifici acull l'hotel Can Solé.
- D'un dels àmbits econòmics que van viure el sorgiment d'iniciatives empresarials.
- Dels equipaments que es consideraven signe de qualitat en un hotel.
- De l'estat en què es trobaven els carrers en aquells moments.

On es troba?

La fotografia: AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-11-B-047.

L'anunci: *Revista Cambrils* (agost de 1960), núm. 83.



Residencia

CAMBRILS

45 Habitaciones todo confort

Servicio de duchas y baño

Gral. Mola Esquina 15 Enero

CAMBRILS (Playa)

Què és?

Part dels plànols del projecte del Port-Hotel.

De quan és?

Octubre de 1961.

Qui és l'autor?

L'arquitecte reusenc Jaume Argilaga Ripoll.

Què mostren?

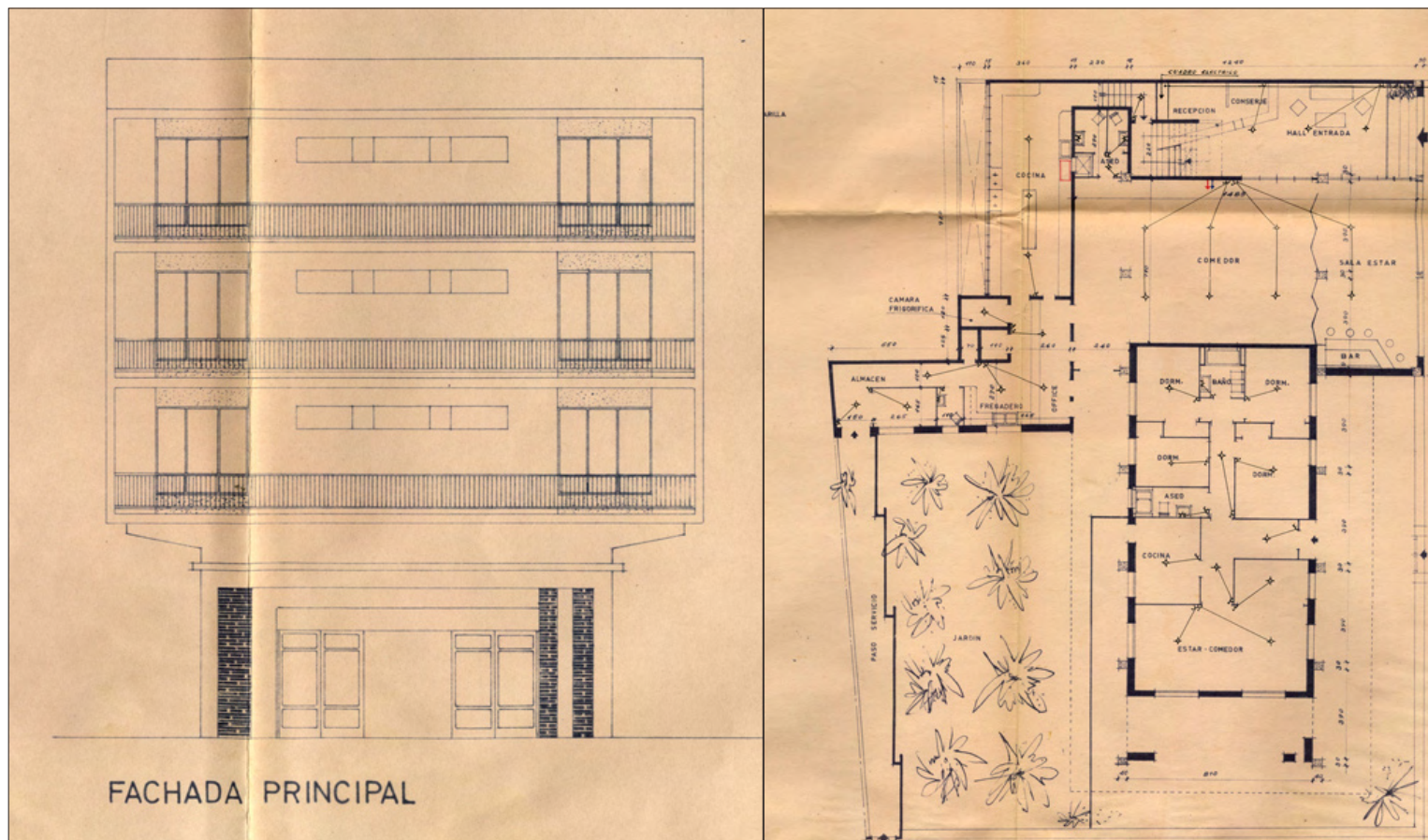
La façana i la planta d'aquest edifici, que es va construir per acollir el primer hotel de Cambrils.

De què ens parla?

- Del primer establiment hotel·ler que va existir a Cambrils. El Port Hotel, ubicat a la travessera Àncora i al carrer Doctor Fleming, va funcionar des de 1962 fins a mitjan dècada de 1970.
- Dels espais comuns que es preveien a la planta baixa de l'hotel: recepció, menjador, sala d'estar i jardí.
- Dels espais de servei que s'hi preveien: cuina, office o cuina auxiliar, magatzem i rentadors.
- De la reutilització de l'antic xalet de la finca (propietat de la família que va impulsar i gestionar l'hotel) com a part del nou edifici, integrat al seu interior, com es pot veure a la planta.

On es troba?

Ajuntament de Cambrils. Àrea d'Urbanisme.



Què és?

Llistats d'establiments cambrilencs d'interès turístic.

De quan és?

18 de desembre de 1962.

Qui el va elaborar?

L'Ajuntament de Cambrils.

A qui va adreçat?

A l'agència Viajes Universal.

Per què es va redactar?

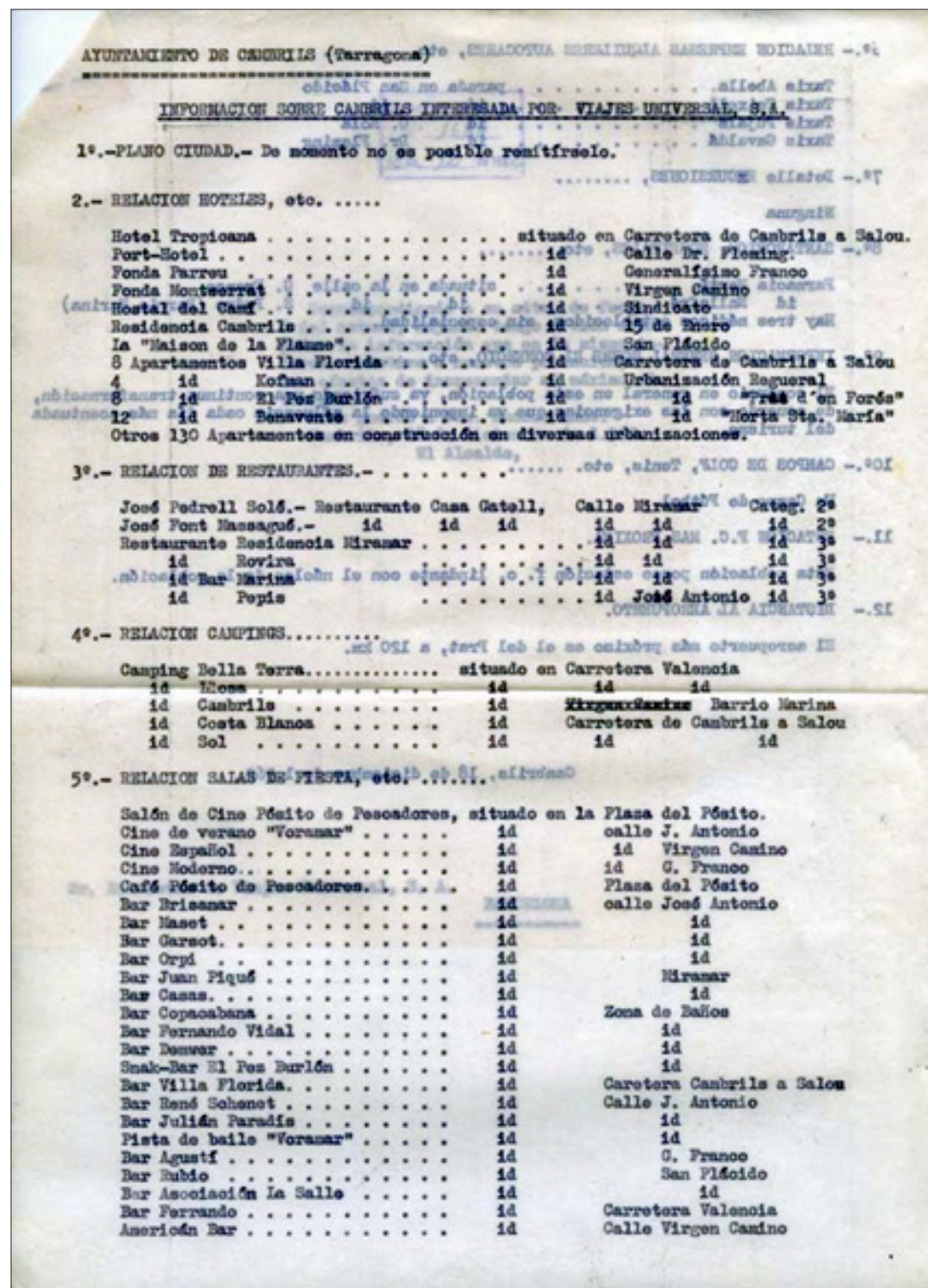
Per respondre l'enquesta que els havien enviat, amb 12 preguntes sobre recursos turístics.

De què ens parla?

- Dels establiments de restauració i allotjament que existien a Cambrils en acabar la temporada turística de 1962: hotels, fondes, residències, apartaments, restaurants, càmpings, bars i sales de festa.
- De l'esclat dels negocis de restauració i allotjament a Cambrils entre 1957 i 1962, com a resposta davant de l'augment de la demanda.
- De la distribució geogràfica d'aquests establiments.
- Del fet que, després del 1962, aquesta expansió turística ja entrava en el camp de l'expansió urbanística, com ho mostren els "130 apartamentos en construcció en diversas urbanizaciones" que esmenta el document.

On es troba?

AMCAM. Lligall *Correspondència* (1962). Sig. Top. 1732.



Què és?

Una carta del Club Nàutic de Cambrils, signada per Francisco Roselló, membre de la Comissió Organitzadora.

Es tracta del document més antic procedent del Club Nàutic que s'ha localitzat fins avui.

De quan és?

20 de juliol de 1962.

A qui va adreçada?

A l'Ajuntament de Cambrils.

Per què es va redactar?

Per comunicar que s'havia celebrat els Campionats de Catalunya i Balears d'Esquí Nàutic, comunicar el seu bon resultat i agrair a l'Ajuntament la seva col·laboració.

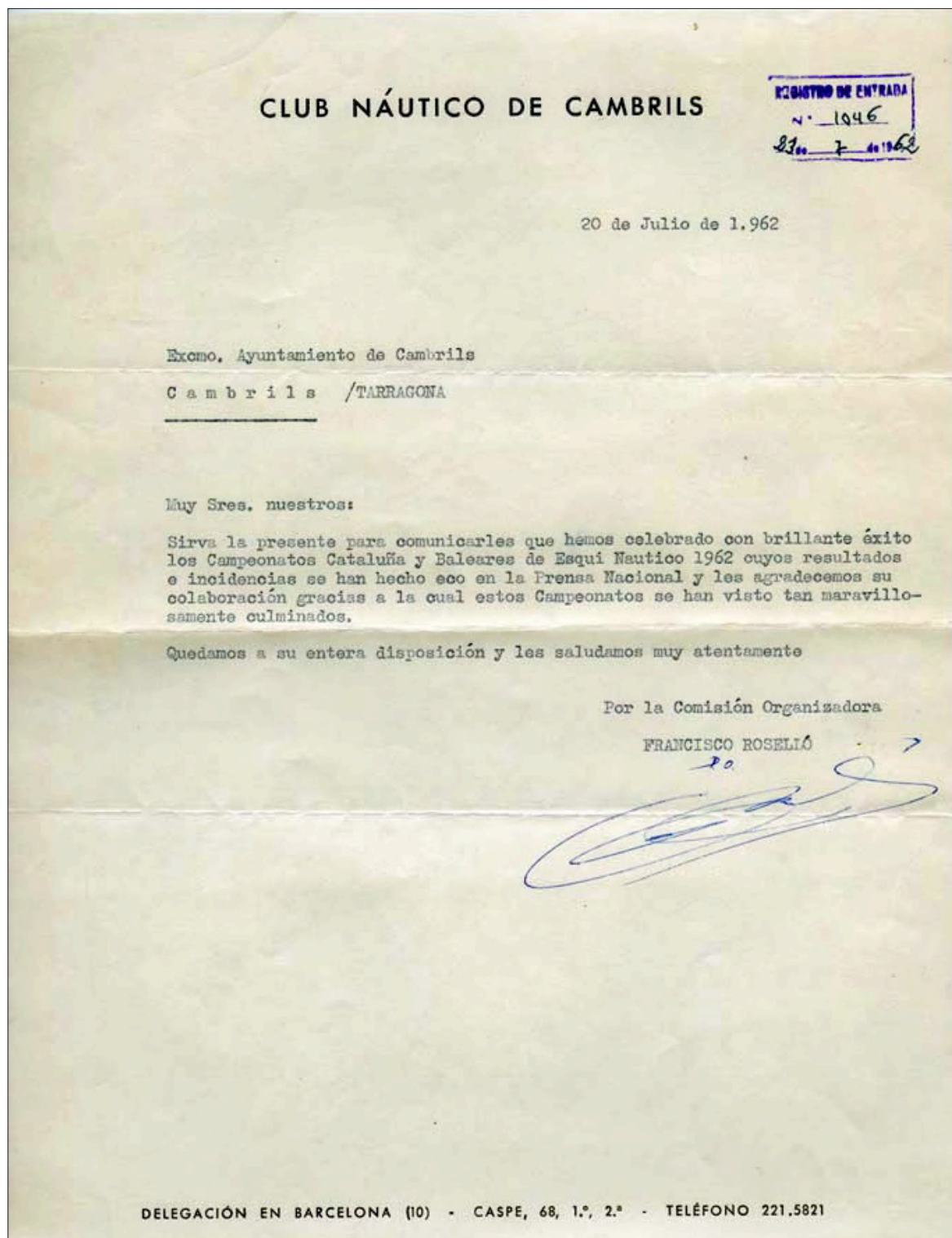
Gràcies a una altra carta de pocs dies després, sabem que l'alcalde de Cambrils havia presidit aquests campionats.

De què ens parla?

- De l'existència, ja l'any 1962, d'activitat nàutica associativa a Cambrils.
- D'algunes de les persones que formaven aquell primer nucli del Club Nàutic de Cambrils, i de la seva procedència.
- De la incorporació de l'activitat nàutica en el moment de l'esclat turístic a Cambrils.
- Del suport de l'Ajuntament de Cambrils en aquests inicis.

On es troba?

AMCAM. Lligall *Correspondència* (1962). Sig. Top. 1732.



Per saber-ne més

BERTRAN CUDERS, Josep. *El franquisme a Cambrils*. Cambrils: Ajuntament, 2003

ESPORRÍN PONS, M. Montserrat. *Evolució socio-econòmica de Cambrils: 1930-1981*. Cambrils: Ajuntament, 1988

L'arribada del turisme a Cambrils (1950-1962) - II

Emissió del 22 de novembre de 2012